

Риштон туман ҳокими
М.ЗОКИРОВ

КАЙНОК ЮРАКЛАР

Дорилфундула уқиб юрган кезларимиз биз талабаларини ҳар йили пахта йигим-теримига олиб чиқишарди. Мавсум охиригача Сирдарё вилоятининг бир қатор туманлари ҳужалиқларида етиштирилган ҳосилни саранжомлаб олишда деҳқонларга маддкор бўларди. Мирзачўли илк бор ушунда қурганман. Ерлари кўчилигидан, деҳқонча ибора билан айтганда, экилган ҳар бир нйҳол яйраб усарди. Пахта легани нақ куракка урар, ҳар тушнинг то учига қадар чаноклар маржондай тизилиб қоларди. Кўпичча йул бўйларига, уявларга ўтириб тушиб қиларди. Ариқ-зорларнинг тозаллиги туфайли ҳамиша кўкмирт зилот сувлар оқиб турарди.

Газетанинг вилот буйича мухбири сифатида иш бошлаган илк кунларимиз ижодий сафар билан яна Мирзачўлга бордим. Хизмат юзасидан бир қатор туманларда, ҳужалиқларда бўлдим. Афсуски, энди аввалги манзара ўзгарган эди. Аксарият экин майдонларининг шўри ер сатҳига буткул кутарилиб кетган, баъзи пайкалларда пайдо бўлган гипс қатламлари эса экинларни фалаж қилиб қўйганди. Ариқ-зорларда лой ва балчиқ билан тулиб овозина сув оқар, икки қирғоғига тулган шўрхор тоққор қатламлари гуё туз қонинг эслатарди. Бу асло инкор этиб бўлмайдиган ҳақиқат эди. Натигада қўлаб ҳужалиқлардан пўтүр кетган, устахоналарда шўр тупроқда муддатидан аввал коррозияга учраб умри тугаган турли техника воситалари, шўрлораш вақтида гипс қатламлари та-

қалиб синиб кетган сон-санок-сиз пўтүрлар тахлиб етарди. Иқтисодий жиҳатдан оғир аҳволга тушиб қолган жамоалар эса техника етишмаслигидан қийналар, янчисини ҳарид қилишга эса аёнки, чўнтақлари дош беролмай қолганди. Бундан манаман деган ҳокимнинг ушби-лармонман дея куракига урадиган ҳужалиқ раҳбарларининг ҳам бошлари қотганди. Баъзи раҳбарлар бир ҳақиқатни тулиқ англамаганлари ҳолда ўз аҳволларига чора излаш билан андармон эдилар. Мутахассислар эса вилот экин майдонлари ер ости суви ҳудудия қилинигини, тулроқ шўрланли ҳолати дам-бадам ошиб кетиши нақд нарсая эканлигини беш қўлда билганлари ҳолда ерларнинг мелиоратив ҳолатини мунтазам равишда яхшилаб туришни унутгандилар. Бошқача қилиб айтганда, деҳқонлар асрий чўл бағрига илк бор йул солган ва уни ўз вақтида бустонга айлантира олган собиқ чўлқуварлар чўл ҳолатини мукамал билганлари учун мавжуд шароитдан келиб чиққанлари ҳолда биринчи навбатда ер ости сувларининг кутарилиб кетишига йул қўймайсизлиги асосий вазифа деб билганлар ва ҳамиша ариқ зовурларнинг тоғ-тоза туршига эришгандилар. Собиқ чўлқуварларнинг баъзилари бүгун ҳаётдан қўз юмилган, баъзилари эса қарилма нафасида. Чўлқуварлар эстафетасини қўлига олган кейинги авлод уша фидойи инсонларнинг хотираларини абадийлаштириш, уларнинг номлари билан кўп-

лаб ҳужалиқ ва қишлоқларни аташни қойилмақом қилдиладилар, лекин чўл шароитида деҳқончилик қилиш борасидаги панд-ўғитларини, тажрибаларини ишга солмадилар. Оқибатда вилот ҳудудиди ер ости сувлари аста-секин юқорига кутарилиб бораверди. Масалан, 1990 йилда сизот сувлари ер устки сатҳига кутарилишга бор-йўги бир метр қолган майдонлар вилотда 5,5 минг гектарни ташкил этган бўлса, унинг олди олинмаганлиги боис шундай ҳолатдаги ерларнинг умумий сатҳи 1996 йилнинг 1 октябрга 8,5 минг гек-

суварининг кутарилиб кетишини олдини олиш учун мунтазам равишда тозаланиб турилиши шарт эди. Бунга амал қилинмаганлиги туфайли ўтган давр мобайнида мавжуд тармоқнинг 740 километри бутунлай қурилиб кетди. Бу эса ер ости сувларининг сирқиб чиқиб кетишини тўхтатиб қўйди. 2860 километрлик епик дренажларнинг яқин 1000 километри ҳам яроқсиз ҳолга келди. Бир вақтлар ишлаб турган 833 та епик турдаги тик дренаж қудуқларининг 350 таси ҳам издан чиқди, 1991 йилга қадар ҳам ҳужалиқлар ҳар йили

оқиб, исроф бўла бошлади. Ўтган беш йил давомида бир вақтлар узлаштирилиб сугорилган майдонларга айлантирилган 22 минг гектар ерни сугорини муаммага айланди, 32 минг гектар майдонларни обихот билан таъминлаш эса қоникарсиз ҳолга келди. Юқоридаги нуқсонларнинг ҳаммаси аста-аста йитилиб охири-натияжада вилот миқёсида аграр соҳани ортга сурди. Мелиорация соҳасидаги парокчаллик ҳукм сурган Мирзачўл, Сирдарё ва Шароф Рашидов туманлари ноҳор урилларга тушиб қолди. Ўтган йилнинг узида 29 та ҳужалиқ йили 248 миллион сум зарар билан яқунлади. Бу йил эса ялпи пахта екиладиган 151 минг гектар майдоннинг 8 минг гектарига яроқсиз ҳолга келганлиги учун умуман чигит қадалмади. Йиллик режа ҳам олатдагидай яна бажарилмади. Бу борадаги қурсаткич 57 фоизда таққа тўхтаб қолди. Умуман олганда, сунти 3 йил ичида вилотда 213 минг тонна пахта кам етиштирилди, еки кейинги уч йил давомида қариб бир йиллик пахта етказиб берилмади.

Бутун мамлакатимиз миқёсида галла мустикалигига эришги борасида ибратли сабаблар қилинган бўлишига қарамай, бу борадаги қурсаткич 57 фоизда таққа тўхтаб қолди. Умуман олганда, сунти 3 йил ичида вилотда 213 минг тонна пахта кам етиштирилди, еки кейинги уч йил давомида қариб бир йиллик пахта етказиб берилмади.

Шароф Рашидов, Мирзачўл, Оқоғил ва Меҳнатобод туманларида эса сугорилган майдонларнинг гектаридан 15 центнерга ҳам етказиб ҳосил ололмадилар. Вилотда ҳукуматимиз томонидан оғир иқтисодий вазиятдан чиқиш учун ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш мақсадида ажратиб берилган 60 миллион сум маблагни ҳам узлаштиришнинг удасидан чиқолмай қолдилар.

Нихоят, юзига келган оғир вазият қозғалиш муносиб ва адолатли баҳосини олди. Халқ депутатлари вилот кенашининг бўлиб ўтган навбатдан ташқари сессиясидан сунг чўлини уларига ватан деб эъозлаган, улкан мерос ворислари бўлган азаматлар енг шимариб, эзу мақсад ва ширин орзу-уйлар билан яна да-лага чиқдилар. Бугун вилотда чўлқуварлик фаолияти қайтадан ҳаракатланмоқда. Қисқа вақт ичида 25 та пахлавон «Кейс» агрегатлари, 12 та «Алтай» ер ҳайдаш тракторлари, 146 та мотор, 4500 дона омон, 10 та янги пўтүрлар ердамага етиб келди. Мирзачўл тарихида сунги ўн йиллар мобайнида бугун 145 та экскаваторлар наъра тортиб ишламоқда. Бунедкорлик талбирлари қўлами тобора кенайиб бораёпти. Чўл замини ўз бағрига қадок қўларнинг қўяётган малҳам ва она юрт ички билан тешаётган қайноқ ороқларнинг тафти ила қайтадан юз очмоқда.

Иброҳим ТОШЕВ,
«Қишлоқ ҳаёти»
мухбири.

КҲН ТАРТИБИДА — КОНТРАКТАЦИЯ ШАРТНОМАЛАРИ

Шартнома тузиш маданиятини юксалтириш, ҳўжалик ва корхона раҳбарларининг ҳуқуқий саводхонлигини ошириш — контрактация масалалари бўйича жойларда ўтказилаётган минтақавий семинар-кенгашларнинг асосий мавзусидир. Шартномани аниқ ва пухта тузиш, мажбуриятларни қатъий белгилаш, энг муҳими, уларга амал қилиш ишлаб чиқарувчининг ҳам, истеъмолчининг ҳам манфаатларига мос келади. Семинар-кенгашларда масаланинг ана шу жиҳатлари чуқур ўрганилмоқда, ҳўжалик, корхона, ташкилот раҳбарлигига бу борада малакали тавсиялар берилмоқда.

● **ТОШКЕНТ.** Келгуси йил учун маҳсулот етказиб берувчи ва истеъмолчи уртасидаги контрактация шартномаларининг мукамал тузилиши корхона ва ташкилотлар фаолиятида муҳим аҳамият касб этади. Бозор муносабатлари шароитида томонлар уртасида имзоланадиган бундай юридик ҳужжатларга қўйилган талаблар, унинг мазмунини нимадан иборат бўлмоғи лозим?

Тошкент вилоти ҳокимлигида маҳсулотларни шартномалар асосида сотиш бўйича ўтказилган ҳудудий семинар ана шу масалага бағишланди. Республиканинг мутасадди вазирлик ва идоралари мутахассислари иштирокида ўтказилган анжуманда маҳаллий ҳокимликлар, ҳуқуқ-тартибот органлари, вилот «Пахтасаноат», шилла қурилиш идораси, йирик корхона ва ҳужалиқлар, савдо, тайерлов ташкилотлари, илчунгдек, Тошкент шаҳар «Меҳнабазор» тўғрисидаги ишлаб чиқариш бирлашмаси раҳбарлари ҳозир бўлишди.

Семинарда контрактация шартномаларини тузиш ва уни бажариш бўйича қонунчилик аҳамияти, шартномаларга қўйилган асосий талаблар, томонларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари ҳақидаги маърузалар тингланди. Шунингдек, етказиб берилган маҳсулот, қурсатилган хизмат учун ўз вақтида ҳақ тўланмагани учун қўзда тутилган жавобгарлик масалалари ҳусусида сўз борди. Зеро, бу соҳалдаги илгор тажрибаларни омдалаштириш бозор муносабатлари шароитида гоёт муҳимдир.

Айюман сунтидаги контрактация шартномаларини тузиш ва уни бажаришга тааллуқли саволларга мутахассислар атрафчида жавоб қайтарилди.

● **АНДИЖОН.** Контрактация масалаларига бағишланган ўтказилган семинар-кенгашда шаҳар ва туман ҳокимлари, алдия, суд, прокуратура, ички ишлар орталари ҳокимлари, молия, банк, солиқ инспекцияси, йирик корхона ва ташкилотлар, талбиркорлик тизимлари, қишлоқ ҳўжалиги, транспорт ва қурилиш ташкилотлари раҳбарлари қатнашди. Республика Вазирлар Маҳкамаси, қатор назирлик ва идоралар маъсул ходимлари иштирокида шартномалар тузиш ва унинг шартларини бажариш борасида вилотда йил мобайнида амалга оширилган ишлар таҳлил қилинди, йул қуйилган камчиликлар ва уларни бартараф этиш чора-тадбирлари ҳамда келгусидай вазифалар ҳусусида фикр алмашилди.

Республикамиз мустикалигини қўлга киритгандан сунг амалга оширилаётган туз ислохотлар моҳияти — бозор муносабатларини қарор топтиришдир. Бозор муносабатларини шакллантиришда эса ҳўжалик шартномалари муҳим роль ўйнайди. Чўки корхоналар, ташкилотлар ва фуқароларнинг ўзаро ҳўжалик муносабатлари шартнома негизида амалга оширилиши шарт. Лекин ҳозиргача ана шу муносабатларни шакллантиришда, айниқса, контрактация шартномаларини тузишда камчилик ва тушунмовчиликларга йул қўйилмоқда. Баъзи шартномаларнинг амалдаги қонунчиликка зид ҳолда еки нотугри тузилиши оқибатида меҳнат жамоалари қатта зарар кўрмоқда.

Тузилаётган шартномаларнинг қозғола қолиб кетиши, мажбуриятларни чала бажариш ҳоллари мавжуд. Натигада ўзаро низо ва келишмовчиликлар келиб чиқмоқда. Уларни сулар орқали маърифий ва ҳўқуқий йул билан ҳал этишга иштирокчи ҳокимлар ҳам учраб турилади. Бундай камчиликларга ҳал ҳўжалик тармоқларининг деярли барчасида, айниқса, қишлоқ ҳўжалиги ва қайта ишлаш соҳасида қўлаб йул қўйилаётган мақур масалага эътиборни қўйиштириш зарурлигини тақозо этмоқда.

Семинар-кенгаш қатнашчилари бу борада тулланган тажриба билан танишиб, қўлаб саволларга тулақонли жавоб олдилар.

ТАДБИРКОРЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ЗАРУР

● Қашқадарё вилотининг Шаҳрисабз шаҳрида кичик ва урта талбиркорликни технологик жиҳатдан ривожлантириш муаммолари ва истиқболларига бағишланган республика илмий-амалий семинари бўлди. Семинарни республика ешларининг «Камолот» жамғармаси «Ўзбекистон» илмий-ишлаб чиқариш, ташқи иқтисодий ва ишбилармонлик ҳамкорлиги уюшмаси билан ҳамкорликда Шаҳрисабздаги бизнес-инкубатори базасида уюштирди. Шаҳрисабз тумани ҳокимлиги мақкур тадбирни ўтказишга ҳар томонлама ерлам берди.

Семинар иштирокчилари — олимлар, ишбилармонлар ва ҳуқуқшунослар қишлоқ жойларда рақобатбардор маҳсулотлар ишлаб чиқаришга муважжалланган кичик корхоналар ташкил этилиш билан боғлиқ масалалар туғрисида сузлашди. Бу борада янги технологияларни топиш ва ишлаб чиқаришга жорий этиш, янги ҳўжатларни тайерлаш ишларида еш талбиркорларга ерлам бериш учун ташкил этилган бизнес-инкубаторнинг аҳамияти қатта экани таъкидланди.

Шаҳрисабзда ташкил этилган республикадаги дастлабки қашқол ешлари бизнес-инкубатори фаолияти бунинг ерқин далилидир. У ҳозирги кунда қишлоқ жойларда илгор технологиялар асосида янги ишлаб чиқариш корхоналари ташкил этишга амалий ерлам қўрсатмоқда. Бошловчи талбиркорлар бу ерда ишбилармонлик соҳасида бепул таълим олади ва махсус тайерларликдан утади. Яқинда қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш бўйича янги технологияларни ишлаб чиқаришга самарали жорий қилиш учун махсус лаборатория очил ҳам мулжалланмоқда.

Семинар тингловчилари Ўзбекистонда кичик ва урта талбиркорликни қўлаб-қувватлаш туғрисидаги қонуний асослар, талбиркорликни ривожлантиришга ҳар томонлама ердам берувчи республика ташкилотлари фаолияти билан танилиди.

(Ў.А.)

ҚИСКА САТРЛАРДА

Ховос — Сирдарё вилотининг ҳудудий жиҳатдан энг йирик тумани ҳисобланади. У бўлган 70 йил муқаддам ташкил этилган эди. Шу муносабат билан бу ерда тағнавали митинг бўлиб ўтди. Байрамга мамлакатимизнинг турли вилот ва туманлари, қўни Тоғжикистондан меҳмонлар, таъкид саъяткорлар, шоир ва ёзувчилар таширф буюрди.

Ўзбекистон тумани «Гулiston» тутчилик давлат ҳўжалигининг Янги ҳаёт қишлоғидаги 150 ховадон «зангори олов» қулайликларидан баҳраманд бўла бошлади. Бу ерда 11, 6 километр табиий газ қувурлари тортилди. Бу билан тумандаги газланган қишлоқлар сон 83 тага етди. Жорий йилнинг ўзида туманда 45 километр газ қувурлари тортилиб, 1000 дан ортқ ховадонга табиий газ келтирилди.

Нуксулдаги қора уй тайерлаш ва китиз босиш комбинати ҳиссдорлик жамятида гилам, ўтов анжонларини туқини ҳамда пиймалар тайерлаш йўлга қўйлади. Йил бошидан буюн ўн миллион сўмлик ана шундай маҳсулот буюртмачиларга етказиб берилди. Бу ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 133 фойз кўпдир.

Қарор ва ижро

ДЕҲҚОН МЕҲНАТИНИНГ ҚАДРИ

Саховатли даладар, заминимизда етиштирилаётган неъматлар қатта бойлик, эл ризқу насибасидир.

Ҳўжалик раҳбари сифатидаги фикрим шўки, моддий манфаатдорлик таъминлансагина иш юрилади. Сунти йилларда ҳамжиҳатликда фаолият юритиб тилга олса арзийдулик ютуқларга эришялмиз. Ҳуссан, давлатта пахта топириш йиллик режаси туманла биринчи бўлиб ало этилди. 1990 гектар ерда оқ олтин етиштирилди. Моддий манфаатдорлик яна ўз кучини қўрсатди. Давлатта 7700 тоннадан ортқ пахта топиширилди.

Чўл инжиқликлари қўп. Қўтилмаганда ҳаво айниб қўшимча қийинчиликлар туғдиради. Бироқ метин иролади, омилкор кишилар ҳар қандай шароитда ҳам ишнинг қаловини топишмоқда. Деҳқон Бобокўлов бошлиқ жамоа фан ютуқларидан умуман фойдаланди. Шароитга мос урулган экилди. Ҳосилдорлигини 46 центнерга етказилди. Йиллик режа 115 фоизга ало этилди.

Урол Эшонқўлов фаолияти ҳақида алоҳида тўхталмоқчиман. У мураббийчилик ҳаракатини амал олдириб ешларга касб-кордан, оламийликдан сабоқ бермоқда. Уста заршуноснинг ўз тажриба мактаби бор. Уролжон вақти келса таваккал қилишдан қўчимайди. Шу боис унинг ишлари билан кўпчилик қизиқади. Бу йил жамоаси суьдан жуфта қўйналди. Боз устига унинг ҳам кеьрок етиб келди. Бироқ омилкорлар тушқунликка тушмай гузаларини меҳр билан парваришладилар. Жазирама кунларда ҳосил туғунчалари туқилиб кетмаслиги учун қўлларидан келган ҳамма ишни қилишди. Қарант, У. Эшонқўлов бошлиқ жамоа йиллик режани 118 фоизга ало этиди. Ҳосилдорлик гектарига 4 центнерга ошди. Бундай илқк гапларини Муҳиддин Намозов шаънига ҳам айтиш мумкин.

Баъзи ҳўжалиқларнинг раҳбар ва мутахассислари техника, эҳтиёт қисмлар етишмаётганлигидан нолишди. Бозор шароитида муаммолар ниҳоятда қўяйганлиги бор гап. Бироқ ўзоқни қўра олган, эл мулкунини қўра қорачилик асрашпин бурчи деб билганлар имконият топишмоқда. Бу текниканинг қалрита етишга урганганимиз. Мавсумда даладарда 35та зангори кема ишлади. Искандар Утагенов, Панжи Чориев, Ускин Хожимуродов, Шўхрат Раҳматуллаев, Панжи Абдуллаев каби механизаторлар пулат этиклардан 70-100 тоннадан пахта туқдилар. Аини кунларда кузга-кишки талбирларни улоққоқлик билан амалга оширмоқдамиз.

Галлачиликни ривожлантиришга ҳам ута масъулият билан ендашлялми. Деҳқонларимиз республика Вазир-

лар Маҳкамасининг «Қишлоқ ҳўжалик екишлари пайҳон қилинишига қарши қўрашни қўчатиришга доир қўшимча чора-тадбирлар туғрисида»ги қарорини қизгин кутиб олдилар. Ута муҳим қарорнинг ижросини таъминлаш мақсадида аниқ талбирлар белгилаб амалга оширялмиз. Экинзорларда мол боқиш, молларнинг, қишлоқ ҳўжалик техникасининг екинзорлар орқали ўтилиш ҳамда экинларнинг пайҳон бўлишига олиб келувчи бошқа қонун бузишларга қарши қўрашни қўчатирилди. Шу боис галлачиликдаги ютуқларимиз тобора салмоқли бўлмоқда.

Жорий йилда 1560 гектар ерда галла екини парваришладик. Ҳосилдорлик биринчи маротаба

гектарига 38 центнерни ташкил этиди. Жами 5300 тонна галла етиштирилди. Давлатта режадаги 3100 тонна урнига 4100 тонна бўлғой сотилди. Эндиликда доғилор галлакорларимиз билан ҳақли равишда фахрланамиз. Райм Бобокўлов, Шоди Абдуллаев, Эргаш Дусанов, Райм Гулов, Тойир Ҳакимов, Исмонид Болтаев каби миришкорлар гектардан 48-50 центнердан галла топириб олқишга сазовор бўлишди. Агар республика Вазирлар Маҳкамаси қарори илчил бажарилмаганда чўл шароитида бу қадар юқори қўрсаткичга эриша олмас эдик. Одамларимизнинг баҳоси йўқ. Улар ҳар бир топириқни маромига етказиб бажаришди. Қаттиқ ҳаракат қилиб сара уруғ жамғариб олдик. Эндиликда қатта майдонлардаги галла майсалари барқ урилиб ривожланмоқда. Ана бир мўлоҳаза. Республика Вазирлар Маҳкамасининг юқорида қайт этилган қарори вақтида қабул қилинди. У эл насибасини пайҳон қилинишининг олдини олиш, галлачиликни ривожлантиришга беқиссе ҳисса қўлади. Қарор ижросини таъминлашда бир еқламалликка йўл қўйиб бўлмайди. Аҳоли чорвасини боқиш учун ялловлар ажратиш, озуқадан қўмаклашиш би — ҳўжалик раҳбарлари, мутахассисларнинг бурчили. Ана шундай йул туғилмаса чорва туек сон озайиб кетади.

Деҳқонларимиз ислохот шарофати билан ерининг ҳар қаричини эъоззолашга олатиланши. Галлалар бўшаган майдонларга сабзи, шолғом, мош екил-

ди. Тажриба тариқасида шодига ҳам уриндик. Натига чакки бўлмади. Булар иқтисодий юксалтиришга хизмат қилмоқда.

Чорвачилик ҳам жадал ривожланмоқда. Биз насди моллар етиштириб ҳўжалиқларга таркатамиз. Ихтиеримизда 694 та қорамол бор. Шундан 264 таси ситир. Моллар қатъий раишон асосида боқилади. Маҳсулдорлик ортиб бормоқда. Бир йилда ҳар говмишдан 3 минг килограмдан ошириб серқаймоқ сўт соғиб олиняпти. Кунига эса истеъмолчиларга 1200 килограмм маҳсулот жўнатмоқдамиз. 10 ойлик режа ортинг билан ало этилди. 243 тонна урнига 317 тонна сўт етказиб берилди. Бурдокибоқлар ҳам хизмат бурчига масъулият билан ендашлямоқда. Озуқа сифатли бўлганлиги учун моллар этига ет қўшмоқда. Гушта топиштирилган сўқимларнинг тирик вази 500 килограмдан кам бўлмайди. Шу боис ун ой ичида 40 тонна урнига 103 тонна гушт етиштиришга эришилди.

Чорва маҳсулдорлигини оширишда галладан бўшаган ерларга экилган 250 гектар майдондаги максажўхори асқотди. Қишлоғга старли миқдорда силос, сенаж, беда пичани, дағал хашак янтоқ жамгаранмиз. Шу боис кишли қировли кезларда ҳам маҳсулдорлик қамаймайди, дейишмоқда чорвалорлар.

Қишлоққа саноатни олиб кириш, янги иш жойлари яратиш шу куннинг энг муҳим вазифаларидандир. Ҳозирги кунда тикув, оҳак цехи мавжуд. Маданий-маиший хизмат нуқталари қўяйиб бормоқда. Аҳоли ичимлик суви, табиий газ билан тула таъминланган, асосий йуллар асфальтланган, мактабларимиз етарли. Ишқибозларни хўшнўз этиб келатган футбол жамоамиз мусобақаларда муваффақиятли қатнашмоқда.

Миришкорлар иқтисодий ислохотини илчил амалга ошириб иложи борича қўпроқ неъмат етиштириш пайида бўлишпти. 150 гектарлик ажойиб боғимиз бор. Урик, олма, шафтоли қабил неъматлар узимиздан чиқаяпти. Ҳўжалик раҳбарияти, қасба уюшмаси қўмитаси мавсум қаҳрамонларини муносиб тақдирлади. Уларга қимматбаҳо эсдалик совғалари тақдим этилди. Бир гуруҳ заршунослар, боғбонлар дам олиш уйларида юборилдилар. Қарс еки қўлдан деталларидек, элни деб, элга сунйиб аялашми! Ораулар биринкетин ушалоқмоқда.

Шоди БЕККЕЛДИЕВ,
Шеробод туманидаги Н. Муҳомедов номи ёпик турдаги акционерлик жамяти ҳўжалиқлари бошқаруви раиси.

ОҚ ЧАШМА БАРАКАСИ

Самарқанд туманида «Навруз» жамоа ҳўжалиги иқтисоди ҳар соҳа бўйича ривожланиб бораётир. Жамоа эл дастурхонига турли хил ноз-неъматлар, чорвачилик маҳсулотлари етказиб бормоқда. Аини қўшларда ҳўжалик фермасида 285 бош қорамол боқилмоқда. Шундан 145 боши соғин ситирлардир. Улар асосан зотли наслдор моллар. Шу боис ишбилармон чорвалорлар соҳадан яхшигина даромад олишмоқда.

Қишлоқ-чорвалор учун синов. Бунини яхши билган ферма жонқуярлари қиш имтиҳонидан беталофот, муваффақиятли утиш, молларни семиз ва соғлом олиб чиқиш учун самарали меҳнат қилишмоқда. Шу кунга қадар 470 тонна силос, 300 тонна сенаж, 310 тонна лавлаг, 70 тонна сомон ва 40 тонна омихта см галлаб қўйилди.

Фермада ўз касбининг фидойилари, тажрибали чорвалорлар қўп. Улар уртасида ўзаро ҳамкорлик яхши йўлга қўйилган. Ҳабибулла Ибодуллаев мудирлик қилаётган фермада серғайрат соғувчи Майрам Ҳалимова ферма жамоасининг фаҳри. У обрў-этиборга ҳалол меҳнати билан эришяпти. Ситирсоғарлик базилар уйлангандек осон иш эмас. Говмишлардан мул-қул сўт соғиб олиш учун уларни йдириб билиш керак. Майрам Ҳалимова касбининг бу нозик томонини жула яхши ўзлаштириб олган. Ҳар бир ситирнинг фель-атвори, хатти-ҳаракати унга беш қўлдек аён.

У узига биркитилган 16 бош соғин ситирдан 3000 килограммдан серқаймоқ сўт соғиб олиш ниятида.

— Ситирларнинг сўти елинда эмас, озгида, — дейди Майрам опа. — Унга ҳар хил тўйимли емишлар бериб тургилса, мулжалдаги сўтини соғиб оласан.

Аини кунларда М. Ҳалимова ҳар бир ситирдан 10-12 килограммга етказиб сўт соғиб олмақда. Ютуқларга эришшда молбоқар Тўйчи Нарзуллаевнинг ҳам муносиби улуши бор. Куну тун говмишлар

атрофида парована. Шунинг учун ҳам чорвачилик ривож топмоқда, давлатга сифатли маҳсулот етказиб берилмоқда.

О. ҒОФУРОВ,
Э. ТўЛАГАНОВ,

Суратларда: 1. Ферма мудир (чапдан) Ҳабибулла Ибодуллаев, Самарқанд туман агрофирмаси бош директори Саидмурод Ҳошимов ва жамоа ҳўжалиги раиси Абдурафиқ Наимов. 2. Молларни озиклантириш.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ
олган суратлар.

Фан — деҳқончиликка

ДАРЁ СУВИНИ ҚАНДАЙ ТЕЖАШ МУМКИН?

Бу илмий асар аввало Тошкент ирригация ва кишлук хужалиқини механизациялаш муҳаллисари институтининг «Сув ресурсларидан комплекс фойдаланиш ва уни муҳофаза қилиш» кафедрасида бу йил амалга оширилган тадқиқотлар бир йилда биттагина эмас, бир неча даредан оқадиган миклордаги сувни тежаш иқонини беради.

Тадқиқотлар 1992 йилда бошланган эди. Ушунда институтнинг илмий ишлар бўйича проректори, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган фан аربоби, геология-минерология фанлари доктори Сайидрахмон Мирзаев бошчилигидаги бир гуруҳ мутахассислари экинларни сугоришнинг сувни тежайдиган технологиясини ишлаб чиқиш учун алоҳида полимер модал — Тошкент киме-технология институтида синтез қилинган «Гидрою» маркали донадор гидрогелдан фойдаланишга аҳд қилди.

Олимлар бу молдани сувни узига синдириб, сақлаб туриш хусусиятига қизиқиб қолишди. Ҳақиқатан ҳам унинг ноёб хусусияти бор: бир грамм дондор полимер икки литр сувни узига синдириш хусусиятига эга. Усимлик илмилари полимердаги сувдан аста-секин фойдалана олади.

Сугоришнинг янги технологиясини гидрогелнинг ана шу хосасига асосланган бўлиб, тадқиқотларнинг курашчилиги, 30 фойз сувни тежайди, бундан ташқари, сугоришдан кейин экинлар оралигини юмшатишга кетадиган меҳнат сарфи икки баравар камаяди.

Минтақамизда сугорма деҳқончилигининг кўнгилсиз оқибатлари бор, — дейди Сайидрахмон Мирзаев. — Аввало, сув ер остига синиб кетади, яъни кўп сув исроф бўлади, бунинг оқибати ер ости сувлари кутарилади, ери пўр босади. Истигитимиз тақдир этган янги технология томонидан сугориш билан рақобатлаша олади ва ҳатто унга нисбатан бир қанча афзалликлари ҳам бор: қимматли усунчалари ва деҳқонларни ўқитишга талаб қилмайди. Гидрогел туپроққа оддий саякка билан солинади, бошқа таъшиш ҳам талаб қилмайди. Туپроққа аралаштирилган гидрогел намни сақлаш хусусиятини узок вақт — 10 йилгача сақлаб туради. Сунгра парчаланиб, экологик жихатдан соф органик уғитга айланади.

Сугоришнинг янги технологиясини яратиб бир неча босқичда лавом эди. 1992 йилда «Гидрою»нинг хосасатлари ва имкониятлари пухта ўрганилди. Унинг намни узига сақлаб туриш хосаси аниқланди. Институт таширф буюрган Американинг «Фермер — Фермерга» жамоат ташкилотига вакиллари полимернинг бу хосаси билан танишиб, ҳайрон қолишди.

Сунгра лаборатория шароитида тадқиқотлар ўтказилди. 1995 — 96 йилларда эса Сирдарё вилоятида махшур хужалик тажриба далаларида синаб курилди. Синов янги технологиянинг афзалликларини курсатди. Бундан ташқари, тажриба ўтказилган майдонларда пахта ҳосилдорлиги текхастига 10 центнер юқори бўлди. Энди янги технология кенг миқёсда синаб курилади.

Янги технологиянинг ана бир афзаллиги — гидрогел ишлаб чиқаришнинг осонлиги ва арзонлигидир. Ҳозир Навоий киме заводида ишлаб чиқариш чиқитларидан гидрогел олиш имкониятлари хусусида музокара олиб боришмоқда.

Ҳисобларнинг курсатишича, «Гидрою» гидрогелидан фойдаланишга асосланган янги технология Ўзбекистон сугорма ерларининг ярмида, яъни икки миллион гектар ерда жорий этилса, Чирчиқ дарёсидан бир йилда оқадиган миклордаги сувни тежаш мумкин бўлади.

Бир дарё сувини қандай тежаш мумкин, деган саволга олимларнинг жавоби ана шундай.

В. ПРУГЕР,
ЎЗА мухбири.

Ислохот — инсон хизматида

Охунбобоев номли жамоа хужалиқи Кува туманидаги иқтисоди бақувват жамоалардан.

Хужаликда пахтачилик илмининг яхши эгаллаган, ер билан тиллаша оладиган бобо-деҳқонлар, қийинчиликларни енгитишга урганган кишилар меҳнат қилишади.

Хужалик меҳнат аҳли жорий йилда 938 гектар ердан 3050 тонна оқ олтин йиғиштириб олиб, бу соҳадаги режани ошириб ўддалади. Ҳосилнинг 70 фойзи биринчи навга топширилади. Танг пахтакорлар ваъдаларининг устидан чиқиб, эл-юрт олдига юзлари еруг бўлди. Чунтақлари бойиди. «Деҳқон туқ бўлса, юрт баълават бўлади», деган юртбошимизнинг сўзлари амалда ўз ибодатини топди.

Ҳозирги бозор иқтисодиёти шароитида хужалиқни бошқариш, кишилар кўнгилга йул топиш жамоа хужалиқи бошқаруви раисидан катта билим, маҳорат талаб этади.

Солижон Собиров хужаликка раис этиб сайлангандан сунг, бир гуруҳ мутахассислар, тажрибали кишилар енига олиб, дала айланди. Хар

бир бригада аъзолари билан дилдан суҳбатлашди. Уларнинг турмуш шароитини яхшилаш, рузгорларидан кам-қустини бутлаш учун ҳаракат қилди. Ҳал қилувчи бўғинлар эътиқоли, ишбилармон кишилар ҳисобига мустақамланди. Нурунийларни бир тилга чойга тақлиф этиб,

жойлашган. Азаматлар эзинг жазирама иссиғи, кўннинг узарувчан ҳавосини жасоратли меҳнатлари билан енгилар. Теримчиларга ўз вақтида беш кунлик якуни бўйича пуллари бериб берилди. Раҳматилло Эрқинов, Қодиржон Собиров, Урайим Маматов етакчилик қилаётган бри-

тиришяпти.

— Меҳнаткашларни ижтимоий муҳофаза қилиш борасида жамоа хужалиқида қатор ишлар амалга оширилмоқда, — дейди касаба уюшмалари кумитаси раиси Саматхон Азимов. — Иқтисодий қийинчиликлар даврида хужалиқимиз юксалиш сари да-

лиқда турли йўллари изламоқда. Кишлоққа саноат олиб қилинмоқда. Бу эса ўз навбатида кишлоққа ижтимоий инфратруктуруни ривожлантиришга хизмат қилмоқда. Хужаликда қисқа давр ичида консерва, асфальт, оҳақ цехлари ишга туширилди. Тикув цехи ишлаб ту-

маҳаллий уғит жамғаришга алоҳида эътибор бермокданди. Улар бу йил 2 минг тонна уғит жамғариш ниятидалар. Бу ишга бош агроном Ғайратжон Мамалалиев, етакчилик қилаяпти. Улар иштиериға 6 та прицеп, 2 та юклагич бериб қўйилган. Ғанижон Мирзаев, Ражабали Мамалалиев, Абдумутал Юсупов каби механизаторлар кўнлик топшириқларини 1,5-2 ҳисса бажаришяпти.

Қаердаки, иқтисодий илохотлар илчил амалга оширилатган бўлса, уша ерда фуқароларнинг турмуш шароити яхшиланиб, маданний, маиший, савдо, тиббий хизмат турлари ривожланаверади. Буни мазкур жамоа хужалик кишиларининг жушқин ҳаёти ва эришяётган кўнлик натижалари ҳам яққол курсатиб турибди. Иймони бутун, эътиқоли мустақам кишилар эса бундай гамхуриликка жавобан янги уфқларни кузлаб мардонор меҳнат қилишяпти.

Ахмаджон ТўХТАСИНОВ.

МЕҲР-ОҚИБАТЛИ ЖОЙДА ИҚТИСОД ЮКСАЛАДИ

деҳқончиликка барака киритиш, ҳосили оз ерлардан қандай қилиб яхши даромад олиш хусусида фикрлашди.

— Ютқулар сири йўқ, — дейди жамоа хужалиқи бошқаруви раиси Солижон Собиров. — Биринчидан, чигитни текис ушчириб, тулук қулат қосил қилишга эришдик. Бунинг учун ерларимизни қузда чуқур шудор қилиб, фосфорли ва калийли, маҳаллий уғитларга туйдирдик. Бу эса яхши самара берди.

Муҳим агротехник тадбирлар — гуза яғанаси, сугориш, чеканаси мутахассислар маслаҳати асосида тақдир этилди. Ерларнинг ярми дашта

далалар биринчилар қатори маррага етиб келишди.

Бу йил Қодиржон Собиров бошлиқ бригада заршунослари тажриба тариқасида 2 гектар ерға пленка остига чигит екишган эди. Ҳосилдорлик оддий ерларда 35 центнерлани турти келган бўлса, пленка остидаги ерда 51 центнерни ташкил этди. Тажриба майдонидиға ҳар гектар ер хужаликка 64 минг 935 сумдан даромад келтирди. Бу оддий усулдаги нисбатан 27 минг сум кўп, лемақдир. Бунинг ҳисобига хужалик деҳқонлари янги йилда 200 гектар ерда пленка остига чигит екишни режалаш-

дил одимлаб бораётир. Маблағимиз ҳам кўпаймоқда. Уруш ва меҳнат фахрийлари, нотиронлар, кам таъминланган ва кўп болали оилалар, Афғон уруши ҳамда Чернобыль фожияси қатнашчиларига моддий ердам — эътиборни қўнган-қўнға қўйайтирйимиз. Булар хужаликда узаро ҳамжиҳатлик, меҳр-оқибатни яхшилаб, унинг иқтисодини юксалтиришда асос бўлиб хизмат қилмоқда.

Хужаликда 11 минг аҳоли яшайди. Шундан 1,5 минг киши хужаликда ишлайди. Аҳолининг қолган қисмининг фойдали меҳнатга жалб этиш ниятида хужалик маъмурияти касаба уюшмалари кумитаси билан бирга-

рибди. Сутғни қайта ишлаш заводи ҳам махсулот бера бошлади.

Айни кунда бу ерда 3 та донмий болалар боғчаси, 10 та касобхона, 4 та чойхона, 3 та этиқдўзлик, устахонаси, 3 та дорихона, клуб, кутубхона, автомобилларга техник хизмат курсатиш пунктлари ва бошқа бир қанча кичик корхоналар ишляпти.

Хужаликда келгуси йил ҳосилига пухта замин яратилмоқда. Гузаюлдан бўшаган ерлар пешма-пеш уғитланиб, шудорлаш ишлари ниҳоясига етказилмоқда.

Тажрибали деҳқонлар ерниг хамхиртуруши ҳисобланган

Шу кунларда Наманган тумани меҳнат аҳли кўтлуг тўй арафасида. Яқинда туманининг 70 йиллик тўйи кенг нишонланади. Бу тантанали савага «Ғайрат» жамоа хужалиқи деҳқонлари муносиб тўёна ҳозирлашди. Пахта ҳосилдорлиги гектарыга 46 центнер етди. Ғалла мўл-кў бўлди. Ғалладан бўшаган майдонларга екилган шолдан ҳар гектар ер ҳисобиға 80 центнердан ҳосил олинди.

СУРАТЛАРДА: 1. Хужаликда кузги-кишки дала юмушлари кенг қамровда олиб боришмоқда. Шудорлашдан олдин бир йўла минерал ва маҳаллий уғит солишмоқда. 2. Хужалиқнинг пешқадам механизатори Исмоил Ризаев. Турғунбек МАХКАМЗОДА олган суратлар.

Маънавият фидойилари

БАМИСЛИ КАТТА ХОНАДОН

Хоразм туپроғидаги дастлабки таассуротим шу бўлдики, воҳа одамлари ғоят дилкаш, ширин суҳан. Улар давраида мароқ билан гурунлашнинг келади. Виллот матбуот бошқармаси бошлиғи Ҳусайн Раҳмонов йўл-йўлакй гурун бериб борар экан, шуларни уйлариим. «Яхшиси, — деди у, — Гуранга бораёйлик, Юсупбой ва унинг аҳил жамоаси билан танишимиз».

Машинамиз Паҳлавон Маҳмуд кучасидаги нафузли биноларининг бири енига келиб тўхтади. Кўш қаватли дарвозадан ҳовлига кирдик. Ҳамма еқ ораста, шинам. Унг томонда муъжазгина шийон. Унинг атрофини мевали дарахтлар, гуллар ва ток сўриси ураб олган.

— Юсупбой ога 1975 йилдан жамоамизга раҳбар, — деди етакчи мутахассис Уролбой Гулимов. — Корхонамиз Гуран, Шовот ва Янгибозор туманларига хизмат курсатади. Гураннинг «Гуран ҳаёти», Шовотнинг «Шовот истиқбол» газеталари ҳам шу ерда чоп этилади.

«Ҳозирги иқтисодий қийинчиликлар шароитида бу босмаҳонанинг республика миқёсида илгорлар қаторида тилға олинишининг боиси нима?» Биз ана шу саволни жамоа мутахассисларидан суралдик. Саволимизга яқил жавоб олдик. «Юсупбой — талбиркор, изландиган раҳбар. У жамоасининг ҳар би аъзосини дилдан ҳурмат қилади. Узаро аҳиллик ва ҳурмат — бу ерда устивор».

Юсупбой — Ўзбекистон Республикаси матбаа аълочиси. Ишда узига хос обрўга эга. Ойлада эса гамхур ва меҳрибон ота. У умр йўлдоши Авазжон Абдуллаева билан 4 нафар фарзандларини тарбиялаб, бугунги кунда уларнинг қамолидан баҳраманд, Тунгичи Гудбаҳор — тиббиёт ҳамшираси, Нигора — уқитувчи, Баҳромжон — тижоратчи, кенжаси Давронжон эса мазкур корхонада компьютерда ишляпти.

Биз босмаҳона цехларини айландик. Ипчидан тортиб мутахассисларга — ҳамманинг кайфияти яхши. Режалар остида ола этиляпти. Ипчилар бу ерда яратилган меҳнат шароитидан мамнунлар.

Собир Ситимов, босмаҳона касаба уюшмаси раиси: — Мен бу ерда цех бошлиғи бўлиб ишляиман. Ипчиларимизни ҳар ойда рағбатлантириб туришни йўлга қўйганимиз. Бундан ташқари ҳар байрамда — айтгайлик, «Навруз»да, ҳайит айемларида ва қиш мавсумида уларга бир ойлик маош миклорда муқофот тулаб борамиз. Туманимизда фаолият курсатаётган хужалик ҳисобидиғи шифохонанинг даволаш бўлимига 55 минг сум пул ўтказиб қўйганимиз. Шу боис ипчиларимиз бекуп даволанишлари мумкин.

Шунингдек, илгор ипчи Мадрим Рузимов, газета саҳифачиси Шўжуржон Мадрохимова, ҳарф терувчи Санобар Янгибозова ва бошқалар ҳам жамоанинг ҳар бир ютуғида аҳиллик бош мезон эканлигини таъкидлашди. Дарвоқе, корхонанинг ўз иссиқхонаси, опхонаси бор. Замонавий ювиниш хоналари — сауна, душ ишлаб турибди. Ипчилару мутахассисларга опхонада овқат-таомлар бекуп. Каттагина иссиқхонада шу кунларда айна ипишчилик: ҳар бири пиеладан-пиеладай лимонлар олтин тусда товланади. Корхонанинг ораста ва шинам, ҳамма қулайликларга эга меҳмонхонаси меҳмонларга «Хуш келиб-сиз!» дегандай бағрини очган!

Корхона фойизиб. Катта хонадонга ухшайди. Хонадон соҳиблари — Гуран туманлараро босмаҳона ипчилари, мутахассислари йилни самарали яқунлаб, 1997 йилни юксак ва эзгу тилақлар ила кутиб олмақдалар. Жамоада бутун тўй. Корхона бошлиғи — талбиркор раҳбар Юсупбой Раҳимовни барча қўлламоқда. У кўтлуг 50 ешта тўлди.

Абдулла ТУРДИЕВ,
«Кишлоқ ҳаёти» мухбири.

Япония бир неча минг ороларига жойлашган, ери тоғлар ва ўрмонлар билан қопланган мамлакат. Аҳолиси 123 миллион киши. Умумий ер майдони 37,78 миллион гектар. Шунинг 13,8 фойзи, яъни 5,3 миллион гектари кишлук хужалиқда фойдаланилади. Барча экин майдонининг 55 фойзига шол екилади. Экин майдонини келтириш имконияти чекланган. Шунинг учун ҳам кишлук хужалик махсулотларини қўпайтириш асосан ҳосилдорликни ошириш ҳисобига бўлади.

Мамлакат гуруч ва сабзавот махсулотлари билан аҳоли етхтижини тула қоплайди. Қолган махсулотларини четдан келтириш ҳисобиға талаб қондирилади. Япония дунёда энг кўп миклорда четдан кишлук хужалик махсулотлари келтирадиган мамлакат ҳисобланади. Урта ҳисобда бир йилда 31 — 32 миллиард АҚШ доллари миклордага четдан махсулот келтирилади ва 1,5 — 1,6 миллиард доллари махсулотни четта чиқаради. Кишлоқ хужалик махсулотларини олиб келишни бошқа ривожланган мамлакатлар билан таққослаб курадиган бўлсак АҚШ 28 — 30 миллиард долларлик, Англия, Италия, Франция 24 — 25 миллиард долларлик, Германия 44 — 45 миллиард долларлик махсулот импорт қилишни қайд этиш мумкин. Японияда асосий кишлук хужалик махсулотлари ишлаб чиқариш ва истеъмол қилишни тақдир этадиган бўлсак қуйидаги натижаларни курамиз.

Гуруч етиштириш тахминан 8 — 10 миллион тоннани ташкил қилади, уни истеъмол қилиш ўртача 10,5 миллион тонна. Гуруч истеъмол қилиш деярли бир хил даражада бўлгани учун мамлакатда етиштирилган ялли ҳосилга қараб ҳар йили 100 минг тоннадан 1,0 миллион тоннагача гуруч четдан сотиб олиб келтирилади ва шундай қилиб қай талаб билан тақдир мувозанапти ушлаб турилади.

Бўёқ етиштириш 630 — 760 минг тонна атрофида бўлади. Уни истеъмол қилиш 6,2 — 6,35 миллион тонна бўлгани учун четдан ҳар йили 5,6 — 5,7 миллион тонна бутул келтирилиб, унга бўлган талаб қондирилади. Дўқакли махсулотлар Японияда кўп истеъмол қилинади. Улар мамлакатда 200 — 330 минг тонна етиштирилади. Лекин улар 5,4 — 5,5 миллион тонна миклорда истеъмол қилинади. Дўқакчиларнинг қолган 5,1 — 5,4 миллион тоннаси четдан келтирилади.

Сабзавот етиштириш ўртача 14,8 — 15,7 миллион

тонна, лекин уни истеъмол қилиш эса 16,72 — 17,5 миллион тоннани ташкил қилади. Сабзавотта бўлган талаб ва тақдир орасидаги мувозанатни таъминлаш учун четдан 1,75 — 1,93 миллион тонна махсулот келтирилади.

Мева етиштириш 4,4 — 4,9 миллион тонна бўлгани ҳолда четдан 3,45 — 3,62 миллион тонна келтирилиб, уни истеъмол қилиш 8,2 миллион тоннани ташкил қилади.

Гушт етиштириш 3,4 миллион тонна, истеъмол қилиш эса 5,3 миллион тоннагача боради. Четдан 1,83 — 2,0 миллион тонна гушт келтирилади. Бир йилда 8,55 — 8,62 миллион тонна сўт ва сўт махсулотлари етиштирилади. Уларни истеъмол қилиш 10,7 — 10,8 миллион тоннани ташкил қилади. Четдан 2,4 — 2,6 миллион тонна сўт ва сўт махсулотлари келтирилади.

Жон бошпа кишлук хужалик махсулотлари истеъмол қи-

юмшатадиган фрезалар, 86 мингта шол қучатини экадиган машиналар, 65 мингтагача урум комбайнлари, 61 мингта дан қулғада қуритилган машиналар, 15 миллионга шох кесалган, 10,4 мингта ем-хашакни майдалайдиган, 509 мингта шолдан гуруччи тозалаш чиқарадиган машиналар ишлаб чиқарилади.

Четта ҳар йили 89 мингта трактор, 48 мингта тулроқ юмшатадиган машина, 1,6 мингта комбайн, 920 мингтагача шох кесалган машина ва бошқа техникка чиқарилади. Кишлоқ хужалик машиналари Осие, Урта ва Яқин Шарқ, Европа, Шимолий ва Жанубий Америка, Африка мамлакатларига сотилади. Машиналар пишиқ ва юқори унумли ҳисобланади. 1996 йилда Ўзбекистонга ҳам Япониядан шол қучатини экадиган техника келтирилиб, синодан ўтказилди.

Ўзбекистон ва Япониянинг иссий, иқтисодий маданый ало-

ратган. Кейинги уч йил мубайнида Япония ўзбек мутахассисларини қисқа муддатли маала ошириш курсларига тақдир қилмоқда. Бу курсларда япон агротехникаси ўрганилиб республикамизда қўнчилишида амалий аҳамият касб этади.

Ўзбекистонда япон фирмалари билан ишлаб чиқариш ва «Томен корпорейшн»лар кишлук хужалиқи усимликларини зараркуналдардан ҳимоя қилиш воситалари билан таъминлашда самарали фаолият курсатмоқдалар. Фақат 1995 — 96 йилларда «Сумито» фирмасининг ўзи 2,26 миллион АҚШ долларилик «Суми-альфа» препаратидан 250 тонна, «Томен» фирмаси эса «Ниссаран» препаратини 110 тонна етказиб берди.

«Сумито» фирмаси XVII асрдан бери фаолият курсатади. У дастлаб мей ишлаб чиқариш билан шуғулланган бўлса, ҳозирги кунда ўз фаолиятини фойдали қазилмаларни қазиб

қунақчаларга қарши ишлятилади.

«Суми-8 дориси бугдой уругига ишлов беришда, «Са-турн» эса шол майдонларида ўт усиштига қарши ишлятилади. «Сумито» етказиб берадиган препаратлар ичида оқ қанотга қарши ишлятиладиган «Алмирал» ва «Ап-плайус», гуза ва сабзавот майдонларида ишлятиладиган гербицид «Таргасулер»лар бор. Улар кам заҳарли, ташки муҳитга зарар келтирмайди. Фақат 1996 йилнинг узид «Сумито» Корпорейшн» мамлакатимизга 2,4 миллион АҚШ долларилик пестицидларни етказиб берди.

Маълумки, бизда кишлук хужалик махсулотлари қуллаб етиштирилади. Лекин уларни қайта ишлядиган, сақлайдиган жойлар етишмайди. «Сумито» бу соҳада ҳам иш олиб бораёпти.

«Сумито Корпорейшн» Ўзбекистон иқтисодининг ривожланиши ва халқ фаровонлигини оширишни қулаб иш олиб бормоқда. Хусусан, «Сумито» фирмаси нефть-газ саноати учун ҳар хил қувурлар етказиб бормоқда.

Бекобод металлургия комбинатиға 6,5 миллион долларлик 2600 тонна электродлар етказиб берилди. Яқин келажакда Тошкент шаҳрида битта мактаб қурилиши ва мутахассисларнинг Японияда 2 — 3 ойлик маалака оширишга онд тадбирлар бошланиди.

Туризм соҳасида Бухоро, Самарқанд, Урганч аэропортларини қайта қуриш ишларида қатнашш мулжалланган.

«Сумито Корпорейшн» узининг фаолият куламини йилдан йилга кенгайтириб бормоқда.

Ўз-узиан сабаб тугиладигани: «Нима мамлакат Япония Ўзбекистонга қандай қизиқиб билдириб, молиявий, техниканвий ердам бераёпти?» Бунинг сабаблари бор, албатта. Аввало ҳар қандай мамлакатлараро иқтисодий алоқалар узаро манфаатдорлик қондасига асосланади. Ўзбекистон билан Япония иқтисодий алоқалари ҳам ҳар иккала томон учун ҳам катта манфаат келтирилади. Ўзбекистон реесурларға бой, Японияда эса илгор техника, технология ва сармоя кўп. Бу икки томон имконияти қушшилиб, Ўзбекистонга ҳам, Японияга ҳам катта самара келтирилади.

С. САЛИМОВ,
профессор.

ЯПОНИЯДА ҚИШЛОҚ ХҲЖАЛИГИ

лиш қуйидагилар: гуруч — 85,4 килограмм, бугдой — 52 килограмм, дўқакли махсулотлар — 44,8 килограмм, сабзавот — 141 килограмм, мева — 66,4 килограмм, гушт — 44,1 килограмм, сўт ва сўт махсулотлари — 87,3 килограмм. Бу жаҳондаги юқори курсаткичлардан ҳисобланади ва япон халқининг турмуш тарзи баландлигини курсатади. 60 — 70 йилларда Япония кишлук хужалиғи махсулотининг ҳажми саноат махсулотлариникидан уч баравар кўп бўлган бўлса, 90-йилларга келиб, акси куринди. Саноат мамлакат иқтисодининг етакчи тармоғига айланган. Лекин кишлук хужалиғида банд аҳолининг миклор йилдан-йилга қамайиб борган бўлса ҳам ялли махсулот ишлаб чиқариш қўпайган. Махсулот етиштириш билан банд аҳолининг даромади ҳам йилдан-йилга ортиб бориб, ҳозирги кунда саноат ва бошқа тармоқлар билан деярли тенг. Деҳқонларнинг ўртача йиллик даромади 6,8 — 6,9 минг АҚШ доллариини ташкил қилади.

Япония кишлук хужалик махсулотларини қуллаб келтирсанда лекин улар билан узини тула таъминлабгина қолмай, қуллаб четта ҳам чиқаради. Мамлакатда кишлук хужалик машиналари ишлаб чиқарадиган 275 та завод маъжуд. Улар махсулотининг 80 фойзи икки етхтежини қондиришга ва 20 фойзи четта кетади. Бу ерда 162 — 165 мингта тракторлар, 225 мингта тулроққи

қалари Президентимиз саъий-ҳаракатлари туфайли тез ривожланмоқда.

Япония мутахассислари Ўзбекистонда нефтини қайта ишлаш, телефон алоқаларини ривожлантириш, кишлук хужалиғи, савдо, туризм ва бошқа соҳаларда иш олиб боришмоқда.

Япон халқаро алоқалар уюшмаси вакиллари озик-овқат махсулотларини қўпайтириш лойиҳаси билан Ўзбекистон кишлук ва сув хужалиғи вазириликка таширф буюришди. Махсус мамлакат фирмалари билан бири Ўзбекистонга 1996 йили 24 та шол қучатини комбайн ва улар

Геологларимиз узоқ йиллик тарихи бобойида шаклланиб, ривожланиб йўлини босиб ўтиб, бутун мустақил Ватанимиз иқтисодийётига ўзининг муносиб ҳиссасини қўшмоқда.

Ёзувчи Ражаббой Ота Турк республикаимиз манфаати — илм-фан ривож, кадрлар етиштиришдек муҳим талбирлар ташкилотчиси академик Ҳабиб Абдуллаев ҳаёти, фаолияти ҳақида ҳикоя қилувчи «Устун» номли янги асар ёзди.

Ҳабиб Абдуллаев кечаги сохта таклиф тафсилотида унинг, бир неча филолог олимларни қақириб, янги «Узбек тили ва адабиёти» журналининг босилажак биринчи сонини муҳомада этарди. Унинг хизмат хонасида тулганган тилчи ва адабиётшунослар ўз журналлари бўлишдан мамнун кўринсалар-да, айни пайтда уларни ҳажсон ва хавотир қамраган, ишнинг оқибати нима билан тугашини ҳеч ким билмас эди. Чунки ҳар янги напиринг Москва рускисиз чикмаслиги кўнлай равшан.

Абдуллаев темир тартибни четлаб ўтиб, бутун масъулиятни ўз бўйига олди, янги журнал ташкил этишга буйруқ берди. У журнал тақдир ҳайати ёзилган рўйхатни қўздан кечирди-да, Ойбекка узатиб:

— Сизларга ишонаман, — деди. — Улар кўпгина панадан топишди. Аммо, бутунгисига тан бермай иложим йўқ, жуда тезкор «ишлабди». Қачонки, ёзу ишга қўл урмай, қушандаси ўзимиздан чиқадилар. Агар, билсанглар эди, ана шу ўзимизнинг учун мен ҳар нарсасга тайёрман, ҳатто...

Уни ҳайрат билан тинглаётган Ойбек:

— Бас, етар, айтманг, айтманг! — дея беҳос утирган курсисини орқага суриб қаддини ростлади. Ойбек шовилчинг турар экан, бу билан у гўе дусту Ҳабибга чанг солидиган улимнинг олдини тўсмакчи бўлди. Даврадагилар бир Абдуллаевга, бир Ойбекка қараб, икки ўзбек алимнинг бир-бирига нақалар мос, фидойилигидан ҳайрата тушиб,

Ефим Николаевич, — деди жиддий, — сиз билан мушқ-сичқон уйнашга тоби-тоқатим йўқ. Кеча Марказқум аъзоси сифатида хонангизга тушпа-турти киришга ҳақим бор эди, лексин кирмадим. Эшитаяпсизми, кирмадим, — Абдуллаев тагин сукут сақлади, чамаси у сўхбатлошни тинглаётган эди.

— Яхши, бораман, лексин, бу гал кутиш имконини сизга қолдираман, жиддий масала устида кенгашаяпсиз, тугасин, йўлга чиқаман, — у дастагни қўйиб қаршиқилатиларга бир қараб олди-да, индамай дераза олдида келди. Шу алфозда кўчага тикилиб, сўнг хонани хотиржам айланди. У-ўзига тапиргандек сезинди.

— Ҳамиша, ҳаммавақт сотқин, қурқоқларга дуч келаман, — деди. — Улар кўпгина панадан топишди. Аммо, бутунгисига тан бермай иложим йўқ, жуда тезкор «ишлабди». Қачонки, ёзу ишга қўл урмай, қушандаси ўзимиздан чиқадилар. Агар, билсанглар эди, ана шу ўзимизнинг учун мен ҳар нарсасга тайёрман, ҳатто...

Уни ҳайрат билан тинглаётган Ойбек:

— Бас, етар, айтманг, айтманг! — дея беҳос утирган курсисини орқага суриб қаддини ростлади. Ойбек шовилчинг турар экан, бу билан у гўе дусту Ҳабибга чанг солидиган улимнинг олдини тўсмакчи бўлди. Даврадагилар бир Абдуллаевга, бир Ойбекка қараб, икки ўзбек алимнинг бир-бирига нақалар мос, фидойилигидан ҳайрата тушиб,

— Бас, етар, айтманг, айтманг! — дея беҳос утирган курсисини орқага суриб қаддини ростлади. Ойбек шовилчинг турар экан, бу билан у гўе дусту Ҳабибга чанг солидиган улимнинг олдини тўсмакчи бўлди. Даврадагилар бир Абдуллаевга, бир Ойбекка қараб, икки ўзбек алимнинг бир-бирига нақалар мос, фидойилигидан ҳайрата тушиб,

УСТУН

Ражаббой ОТА ТУРК

Шу номли романдан бир шингил

бўлган эди. Абдуллаев охира келиб, дустининг елкасига қўлини қўйди:

— Ойбек ака, — деди ҳорғин овозда, — Телинков билан жангимиз поёнига етган кўринадилар. У мен билан шунчаки пўтиса эмас, чинакамга жанг бошлаган. Телинковлар эгасига шунчалик солиққи, на мурасани, на андишани билишди. У ҳеч кимни тан олмайди, миллатчилик қон-қонига сиғиб кетган.

Ойбек дустарининг сўзини бўлмади тинглаб турарди.

— Баъзан, қоним қайнаб, ушандақларнинг оғзини жилабтаб, миниб ҳуморидан чиқгим келарди.

Ойбек кўлди.

— Рост, қўлманг, унга худди шундай — тупори усул қор қилмас, бошқаси писанд эмас. Сиз ёзувчисиз-да, у билан тўқнашган кезларингиз, сўқиммагасиз, сенсиргаб ҳовуридан туширмагасиз. У ҳар гал мендан баланд кела бошласа, дарров сендла-

га утаман, пастга тушадилар.

Ойбек сукут қўлини билан дустининг чарчаган асабларини бир зум бўлса-да, қалғиди. Абдуллаев бироз енгилгини олиб, ҳамроҳини утиришга таклиф этди. Қарама-қарши утиришди. Бу гал Ойбек сўзлади:

— Ҳабибулла, шу кўнчага қисматда борини қўрқик, энди, қолганига ҳам тайеримиз. Боя жула мангилга айтдингиз, Телинковлар эгасига солиқ, қолаверса, тарбияси, қур-

айтайми? — Телинков ўзбек зиёлиларини сивас тегиримонидан утказса бошлаган, Абдуллаев томонидан «тегиримончи» номини олган, у ҳозир шунга шайма қилаётган эди.

Ойбек дустининг ҳазилидан таъсирланиб, аввал, икки қўлини «таслим» дегандек баланд қўлларда, сўнг «қўлуқ», раисликдан тўйганман» маъносидда қўлларини қўқсига босди, хиел бошини эгди.

Улар хонадан хуш кайфиятда чиқдилар.

Телинковнинг қақириви дустларини вақтинчалик ажратса-да, йўлда Ҳабиб Абдуллаев ҳаёлан Ойбек билан бирга бўлди. У Марказқум биноси томонидан кетар, Ойбек академия президенти хонасида эмас, ташқарида — баландда туриб бутун Тошкент бўйлаб ҳайқирарди:

«— Сизнинг ишларингиз, бошқатан қаламингиз — жавоб, чора! Ҳа чора, биз давосини излаётган даража бундан ортиқ малҳам йўқ!»

«Шошқалоқлик қилдим, негадир у билан ҳазиллашгим келди, Ойбекни тинглаш керак эди... Биз давосини излаётган даража, Абдуллаев Ойбекнинг сўзларини бот-бот такрорлар: — Топиб айтил, озолиқнинг бутунги ному — дард!»

У Марказқум биноси ёнидан утиб кетди.

«Ҳаммининг саркарда бўлиш шартмас. Уларни қўрқ билан енгил мушқул, — деди у, — ҳамон дустининг боя айтмоқчи бўлган гапларини ҳаёлан такрорлаб борар эди.

«Сен, ҳақсан, дустим! Биз ҳар соҳанинг очкич нуқталарини эгаллашгимиз зарур. Шошқалоқлик керак. Утаётган кўннинг ҳисоб-китоби бизнинг зиммасида. Қани эди, сен айтган даража мужласини башорат қилгунчи топилса... агар, у жон сураса, жонимни берардим...»

Телинков рақибини сукут билан

лан қаршилади. У ҳар галги Телинков бўлса-да, бутун жанг услубини ўзгартиришга қарор қилди. Узоқ йиллик тортишув ҳамонки, Абдуллаев фойдасига ҳал бўлаётган экан, у энди булак усул танлашга мажбур. Ҳомийлар қўладини ёки хоризга чиққан ном-обрусими, нима бўлганда ҳам вақтинча қўрдан қалами узилмай турибди. Тезроқ қаламинини узиш керак, қўлатиш керак Абдуллаевни, у жула хавфли. Уни ўз ҳолига қўйиш, вақтни бой бериш янада хавфлироқ. У ҳар сонини миллати манфаатига бўйсиндиришга қўлдор. Биз қаҳаратдан мутахассисларни ектирмайди, у екла — Москвада унинг ўзига маъқул одамлари бор, керагида таклиф қилади, режаси амалга ошгунча ишлабди, сўнг қараб-сизки, ҳурмат билан қақиритган «меҳмон» — нафақахўр, урнида эса Ҳабибнинг шогирди — узбеклар...

Ҳа, жула пўхта уйланган режа бу! Илм аҳлига бош бўлиб, атрофига катта гурўх турдуган. Ҳар қанча бекитмасин, орасида бизга хизмат қилганлар топилади. Ойбекдек аллоҳасида топиладан қўшанда Ҳабибга топилаймики?! Топилади... Бундайларни қўлпайтириш керак, рағбатлантириш керак. Улар бизнинг қўл-оёқ, қўлғимиз, эгарланган отимиз бўлиши керак. Мана, қўлга тушди, — у уздек сукутга чўмган Абдуллаевга зимдан қараб, — учқур жийрончаимизнинг хизмати бу! — деди. — Баракалла, Телинков, зурсан, ўзининг ноини ўзига ушатиш-да, раҳматини сен эши! Бу сенинг ички шийоринг, амалий услубинг бўлсин!

Футбол МАҒЛУБИЯТ САБОҒИ

«Туп-думалоқ, унинг қайси томонга айланишини билиш қийин», деган ибора бор. Яъни то учрашув поёнига етмагунча ким голиб чиқишини дангал айтиб бериш мушқул. Гоҳида икки-уч туп фарқ билан олдинда бораётган команда пировард-натижада ютқазиб қўяди. Баъзан сўзсиз кучли саналган жамоадан омад юз ўтиради. Аслида мана шундай қўлиммаган жиҳатлари билан ҳам футбол мафтункордир. Зера, ҳамма «иккига иккини қўшсақ, тўрт бўлади» қабилида кечадиган бўлса, ишқибозлар учун нима ҳам қизиқарли бўлиши мумкин?

У еки бу ўйин қандай тугашидан қатъи назар, муҳими, тўтри сабоқ чиқара билишдир. Шу томондан олиб қараганда, мағлубият оладга кейинги беллашувга йигинчоқлик билан ҳозирлик қилишга унда, талаба-маълум даражада хушёрлиқни сўсайтилади.

Афтидан, Хитой терма командаси устидан эришилган дастлабки галла футболчиларимизга ана шундай таъсир қилган кўринадилар. Нима бўлганда ҳам Осиё чемпиони — Япония терма жамоаси билан ўйинда ҳам туп усталиримизни таниб бўлмади қўли. Афтидан дастлабки учрашувдан сўнг куч-тайратни тиклай олмаганлик панд берди: футболчиларимизнинг ўйини қовушмай, йирик ҳисобда мағлуб бўлишди.

Мағлубият ҳар бир жамоанинг пешонасида бор. Асосийси — ундан тўтри хулоса чиқара билиш. Хитойлик чарм туп усталари бунди Сурия терма жамоаси билан учрашувда яққол намоиш этишди: бутун майдон бўйлаб рақиб таъқибига олдиб, шиддаткорлик билан туп сурди. Мутахассислар тилида бу «прессинг» дейилади. Хитойликлар ушбу талбирни моҳирона ишга солиб мудлоғга эришдилар: 3:0 ҳисобидаги галла улар учун мусобақаларнинг навбатдаги босқичига чиқишга имкон эшигини очиб берди.

Кеча футболчиларимиз Сурия терма жамоаси билан, японияликлар эса хитойлик «чарм туп» усталари билан куч синачдилар.

Шу билан гуруҳлардаги ўйинлар нийҳосига етди.

Шермуҳаммад ЙЎЛДОШ ўғли.

«ҚИШЛОҚ ҲАЁТИ» ГА ОБУНА БЎЛИНГ

Мустақил мамлакатимизнинг ижтимоий-иқтисодий, оммавий газетаси — «Қишлоқ ҳаёти» йигирма уч йилдан бери азамат пахтакорлар, галлакорлар, чорвадорлар, миришкор борбонлар, агросаноат мажмуи барча соҳалари ҳодимларининг яқин ҳамроҳи, маслаҳатчиси, қўмақдоши ва таянчи бўлиб келмоқда. Ил-горлар тажрибасини, фан-техника ютуқларини, жаҳон деҳқончилигида эришилган натижаларни тарғиб этиш, қишлоқдаги оддий заҳматкаш кишиларнинг яратувчилик меҳнатини, дунёқарашини, орзу-умидларини тулақонли акс эттириш, тарихий қадриятлар, маънавий масалаларини ёритиш ижодий жамоамизнинг асосий йўналишлари ҳисобланади. Тахририят 1997 йилда ҳам узоқ йиллар давомида шаклланиган аъёнларни давом эттиришга, уларни янги-янги мавзулар билан бойитишга, истиқлол юртдошларимизга бераётган эркинликларни ва имкониятларни янада ёрқин қўратишга азму қарор қилган.

АЗИС МУШТАРИЙЛАР!

Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазирлиги тизимидаги Матбуот тарқатиш бўлимида бarchа газета ва журналлар қаторида «Қишлоқ ҳаёти» га ҳам обуна расмийлаштирилмоқда. Газетага ўз вақтида обуна бўлсангиз, у мунтазам равишда хонадонингизга етказиб берилади. Обуна бўлиш чакана савдода харид қилишга нисбатан иқтисодий жиҳатдан фойдаланишга, қўлайлиги билан алоҳида аҳамиятга эга.

Бу йил обуна баҳосини белгилашда табақалаштирилган усулдан фойдаланилди. Яъни Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларнинг ҳар бирида газета-журналларни ташиш, тарқатишда турлича миқдорда сарф-харажатлар кетиши ҳисобга олинди. Тахририят, қозғ, бўёқ ва бошқа босмахона харажатларига вилоят ҳамда туманлар ҳудудидида ташиш, тарқатиш билан боғлиқ сарфийлар қўшилган ҳолда ақуний баҳо аниқланади.

Якка тартибда обуна бўлувчилар учун индекс — 64602. Ҳўжалик, қорхона, ташкилотлар учун индекс — 64646.

УСКУНА ВА ҚУРИЛМАЛАР КЕРАКМИ? МАРҲАМАТ!

Қишлоқ ҳўжалик хом ашёсини қайта ишланган ҳолда сотиш ҳар бир ҳўжалик еки фермерга катта моддий манфаатдорлик келтиради. Шунинг учун ҳам Тўшкентдаги ташкилот қўйидаги ускуна ва қўрилмаларни сотиб олишни таклиф этади:

- соатига 1,5 тоннагача чорва озуқаси тайерлайдиган дон майдаллагич;
 - ширин маккажўхори қаламчаларини тайерлайдиган қўрилма;
 - данак, чигит ва бошқа хом ашёлардан соатига 200 килограмм ёғ чиқарадиган қўрилма;
 - ун тегиримони;
 - макaron тайерлайдиган қўрилма;
 - еренқонни пўчогидан ажратадиган ускуна;
 - автомашина дискларини таъмирлайдиган қўрилма.
- Шунингдек, ушбу ташкилот металлдан тайерланадиган турли буюмлар ва усқўналарга буюртмалар қабул қилади. Сотиб олингандаги махсўлотларга банк орқали пул ўтказиш, векселлар еки қишлоқ ҳўжалик махсўлотларига айирболаш йўли билан ҳисоб-китоб қилиш мумкин.

Манзилгоҳ: Тўшкент шаҳри, Академия шаҳарчаси, Электр-механика техникуми ҳудудида.

Телефонлар: 46-03-96; 96-87-53.

Республика ўрта махсус санъат мактаб-интернати томонидан 1994 йили Шамсиддин Мирйонусович Шоюнов номига берилган А № 437901 рақамли йўқолган аттестат бекор қилинади.

ЧЕГАЧИ БОБО

Уйимиз тоқчасида жўмраги чегаланган чойнак бор. Ҳар гал унга қўзим тушса, беихтиёр болалик кезларимдаги бир воқеа ёдимга тушаверади.

Ушанда Юқори Чирчиқ туманидаги Усмон Юсупов номли 3-урта мактабда ўқирдим. Уйимиз ортида катта-кон жийда бўларди. Онам Кумри Шертой қизининг айтишича, бу жийдани раҳматли Мансур бобом қаламча қилиб эккан эканлар. Жийдаимиз ҳар йили дув-дув ҳосил беради. Уйимиз олдида утган-кетганлар унинг ҳосилидан баҳраманд бўлишди.

Қўллар унинг мевасидан еб, жийдани экиб кетган бобом руҳига ҳамду ёнолар ўқийшди.

Жазирама ёз кўнларининг бирида еппи етмишлар чамаси (елқасига турва халта осиб олган) бир мўйсафид жийдаимиз олдида келиб тўхтади. Узун соқоли ошпоқ оқариб кетган бу мўйсафид олдида бориб, салом бердим. Бобо саломимга алик ола туриб, — чирогим, кимнинг ўғлисан! — деб сўради.

— Мансур бубанинг набираси бўламан.

— Болам, бобонг билан урушда бирга бўлганмиз. — Бобонг ҳозир қарда?

— Яқинда бобом ва бубим кетма-кетига вафот қилдилар, — дедим маънос.

— Худо раҳмат қилсин. Бобонг билан дийдор қўришиб, сўхбатлашмоқчи эдим.

Мўйсафид бошини сарак-сарак қил-ди, бобомни эслаб юзига фотиҳа торти-

ни сарак-сарак қил-ди, бобомни эслаб юзига фотиҳа торти-

тани уйимизга бош-ди, бобомни эслаб юзига фотиҳа торти-

— Вой, бу қайнонамдан едгорлик эди, — деди онам.

— Қизим, ҳеч хафа бўлма, бир зумда тўзатамиз.

Бобо шундай деб турвасини очиб, ундан қандайдир нарсаларни олиб жўмраги синган чойнакни бир зумда тўзатди.

— Мана, қизим, бўлди, — дея уни онамга узатди.

— Раҳмат, бобо, — дея она бобого ва тўзатилган чойнакни тоқчага қўйиб қўйдилар.

Чегачи бобони Кавардин кишлоғидан ўтадиган катта йўлга қўзатиб қўйдим. Кейинчалик ҳам отагон кишлоғимизга бир неча бор келиб-кетди. Ҳар гал қишлоғимизга келганлариди бизнинг уйга кирмасдан кетмасдилар, бир-га бобомни эсларди. Ён-атрофимиздаги қўни-қўшнилари уларнинг синиб қолган чойнак, сўнг ва пиёдаларини бобого чегалатиб олишарди.

Орадан бир неча йил ўттич, чегачи бобо негадир қишлоғимизга келмай қўйдилар. Уни «Политотдел» жамоа ҳўжалиқтида одамлар интизорлик билан қўтишарди. Бил-сак, у вафот этган экан.

Ҳар гал тоқчадаги чегаланган чойнакни қўрганимда, ўз ипининг устаси чегачи бобо ёдимга тушаверади.

Латифжон МАНСУРОВ,
Юқори Чирчиқ тумани.

Бобо шундай деб турвасини очиб, ундан қандайдир нарсаларни олиб жўмраги синган чойнакни бир зумда тўзатди.

— Мана, қизим, бўлди, — дея уни онамга узатди.

— Раҳмат, бобо, — дея она бобого ва тўзатилган чойнакни тоқчага қўйиб қўйдилар.

Чегачи бобони Кавардин кишлоғидан ўтадиган катта йўлга қўзатиб қўйдим. Кейинчалик ҳам отагон кишлоғимизга бир неча бор келиб-кетди. Ҳар гал қишлоғимизга келганлариди бизнинг уйга кирмасдан кетмасдилар, бир-га бобомни эсларди. Ён-атрофимиздаги қўни-қўшнилари уларнинг синиб қолган чойнак, сўнг ва пиёдаларини бобого чегалатиб олишарди.

Орадан бир неча йил ўттич, чегачи бобо негадир қишлоғимизга келмай қўйдилар. Уни «Политотдел» жамоа ҳўжалиқтида одамлар интизорлик билан қўтишарди. Бил-сак, у вафот этган экан.

Ҳар гал тоқчадаги чегаланган чойнакни қўрганимда, ўз ипининг устаси чегачи бобо ёдимга тушаверади.

Латифжон МАНСУРОВ,
Юқори Чирчиқ тумани.

Бобо шундай деб турвасини очиб, ундан қандайдир нарсаларни олиб жўмраги синган чойнакни бир зумда тўзатди.

— Мана, қизим, бўлди, — дея уни онамга узатди.

— Раҳмат, бобо, — дея она бобого ва тўзатилган чойнакни тоқчага қўйиб қўйдилар.

Чегачи бобони Кавардин кишлоғидан ўтадиган катта йўлга қўзатиб қўйдим. Кейинчалик ҳам отагон кишлоғимизга бир неча бор келиб-кетди. Ҳар гал қишлоғимизга келганлариди бизнинг уйга кирмасдан кетмасдилар, бир-га бобомни эсларди. Ён-атрофимиздаги қўни-қўшнилари уларнинг синиб қолган чойнак, сўнг ва пиёдаларини бобого чегалатиб олишарди.

Орадан бир неча йил ўттич, чегачи бобо негадир қишлоғимизга келмай қўйдилар. Уни «Политотдел» жамоа ҳўжалиқтида одамлар интизорлик билан қўтишарди. Бил-сак, у вафот этган экан.

Ҳар гал тоқчадаги чегаланган чойнакни қўрганимда, ўз ипининг устаси чегачи бобо ёдимга тушаверади.

Латифжон МАНСУРОВ,
Юқори Чирчиқ тумани.

Бобо шундай деб турвасини очиб, ундан қандайдир нарсаларни олиб жўмраги синган чойнакни бир зумда тўзатди.

— Мана, қизим, бўлди, — дея уни онамга узатди.

— Раҳмат, бобо, — дея она бобого ва тўзатилган чойнакни тоқчага қўйиб қўйдилар.

Чегачи бобони Кавардин кишлоғидан ўтадиган катта йўлга қўзатиб қўйдим. Кейинчалик ҳам отагон кишлоғимизга бир неча бор келиб-кетди. Ҳар гал қишлоғимизга келганлариди бизнинг уйга кирмасдан кетмасдилар, бир-га бобомни эсларди. Ён-атрофимиздаги қўни-қўшнилари уларнинг синиб қолган чойнак, сўнг ва пиёдаларини бобого чегалатиб олишарди.

Орадан бир неча йил ўттич, чегачи бобо негадир қишлоғимизга келмай қўйдилар. Уни «Политотдел» жамоа ҳўжалиқтида одамлар интизорлик билан қўтишарди. Бил-сак, у вафот этган экан.

Ҳар гал тоқчадаги чегаланган чойнакни қўрганимда, ўз ипининг устаси чегачи бобо ёдимга тушаверади.

Латифжон МАНСУРОВ,
Юқори Чирчиқ тумани.

Бобо шундай деб турвасини очиб, ундан қандайдир нарсаларни олиб жўмраги синган чойнакни бир зумда тўзатди.

— Мана, қизим, бўлди, — дея уни онамга узатди.

— Раҳмат, бобо, — дея она бобого ва тўзатилган чойнакни тоқчага қўйиб қўйдилар.

Чегачи бобони Кавардин кишлоғидан ўтадиган катта йўлга қўзатиб қўйдим. Кейинчалик ҳам отагон кишлоғимизга бир неча бор келиб-кетди. Ҳар гал қишлоғимизга келганлариди бизнинг уйга кирмасдан кетмасдилар, бир-га бобомни эсларди. Ён-атрофимиздаги қўни-қўшнилари уларнинг синиб қолган чойнак, сўнг ва пиёдаларини бобого чегалатиб олишарди.

Орадан бир неча йил ўттич, чегачи бобо негадир қишлоғимизга келмай қўйдилар. Уни «Политотдел» жамоа ҳўжалиқтида одамлар интизорлик билан қўтишарди. Бил-сак, у вафот этган экан.

Ҳар гал тоқчадаги чегаланган чойнакни қўрганимда, ўз ипининг устаси чегачи бобо ёдимга тушаверади.

Латифжон МАНСУРОВ,
Юқори Чирчиқ тумани.

Бобо шундай деб турвасини очиб, ундан қандайдир нарсаларни олиб жўмраги синган чойнакни бир зумда тўзатди.